

Instantànies de la II República

per JOSEP MONTANYÀ

L'adveniment de la Segona República l'any 1931, fou saludada amb gran fervor popular i amb esperances que obriria nous camins de progrés i major justícia social. El nou Règim instaurat el 14 d'abril va ser fecund en recolzament de sectors de població, fins llavors marginats, que permetien augurar una llarga etapa democràtica per al nostre poble, malauradament frustrada l'any 1936 amb l'aixecament militar. Bona prova d'això la donen molts actes públics d'aquella època als quals pertanyen les fotos que hem seleccionat. Una d'elles ens mostra les seqüeles del 6 d'octubre de 1934 a Berga, quan el seu Ajuntament d'esquerra fou empresonat, com ho van ser tants de Catalunya, a causa d'haver donat suport a la sublevació de la Generalitat contra Madrid, per haver derogat el govern de dretes que hi havia aleshores a la capital d'Espanya, la llei de contractes de conreu votada per Parlament català. Aquells anys de l'Estatut refrendat pel poble en 1932, permeteren una gran tasca a Catalunya, més d'admirar encara perquè fou duta a terme amb els migrats recursos econòmics disposats pels seus governants, en el temps de la depressió mundial iniciada als EE.UU. l'any 1929. El nostre país fou qualificat amb tota justícia d'"oasi" enmig d'una República Espanyola bastant conflictiva. Però tota aquella abnegada labor, que havia suscitat tantes il·lusions, va acabar brutalment per la guerra civil, de la qual s'acompleixen ara cinquanta anys.

La bandera catalana oneja al balcó del vell Ajuntament de la Poble de Lillet. La data del 14 d'abril de 1931, amb l'efímera proclamació de la República Catalana per Macià, va produir un esclat de joia a les ciutats i viles, hissant multitud de senyeres als edificis públics, sobretot als ajuntaments, després de tant temps d'estar prohibides per la dictadura del General Primo de Rivera.

Manifestació pels carrers de Puig-reig el 14 d'abril de 1931. Els ciutadans surten al carrer participant en sengles manifestacions d'alegria pel nou Règim

instaurat. Es pot veure a la foto una pancarta amb la inscripció: "Visca la República Catalana" i senyeres als balcons.

14 d'agost de 1932. El President Francesc Macià visita Berga i es dirigeix al poble des del balcó de l'Ajuntament. A la dreta del President hi podem veure Ventura Gassol i Joan Lluhí i Vallescà (el que mira enlaire) després també ministre de la Repú-

blica. A l'esquerra del President Macià, el diputat i conseller Pere Comas i Jaume Aiguader, Batlle de Barcelona i ministre durant la guerra. Era llavors alcalde de Berga, Josep M. Badia, afusellat pels franquistes el primer any de la postguerra.

Corpus de l'any 1934. El President Lluís Companys ve a Berga per les festes de la Patum. Ací el veiem sortint de visitar l'Escola de Muntanya que l'Ajuntament de Barcelona havia construït al pla de l'Alemanys, avui caserna. Al costat del President, la

directora de l'Escola, Mercè Deola i el Batlle de Berga, Joan Illa. Com a dada curiosa, direm que el President va gratificar personalment els qui van saltar de Ple a la Patum, en un extraordinari de dotze Plens.

11 d'octubre de 1934. L'Ajuntament de Berga, presidit pel senyor Joan Illa fou empresonat per l'adhesió donada als fets d'octubre de 1934, el famós dia 6. Fotografia presa al pati de la presó de Berga,

en la qual s'hi pot observar l'alcalde i els regidors (entre d'altres: Fornell, Braup, Jaén), acompanyats per una colla d'addictes, i membres de la Unió de Rabassaires.